

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimbi nedeje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke doleže za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisne se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovestijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Šuklje in šolstvo.

III.

Stari aligator — kakor je Šuklje sam sebe krstil — se je v svojih gorostasnih člankih povzpelo celo do trditve, da nova šola sploh ni razširila in povečala narodove omike. Lahko bi ga zavrnil z enim samim argumentom: Število članov Mohorjeve družbe, število kmetov odjemalcev različnih slovenskih časopisov kriči na ves glas, koliko je nova šola storila za splošno omiko in kako otroče je Šukljejevo pisarjenje. A dasi je že ta okoliščina sama mogočna zausničica za starega aligatorja na Kamnu, si hočemo njegove navedbe vendar še nekoliko natančneje ogledati.

Šuklje piše o neuspehih nove šole:

„Morda se je pa v tej dobi, torej v blaženih časih prehvaljene novodobne šole, primerno rastoči šolski potrebi tudi razširila splošna narodna izomika? Kaj pa še! Pred seboj imam zanimivo poročilo. „Bemerkungen zum Jahresberichte des k. k. Landesschulrates für Krain über das Volksschulwesen pro 1901/02“. Prezanimivi so njegovi podatki, toda nočem naslanjati se na to gradivo že radi tega ne, ker se v umovanju tuintam ne strinjam z izbornim njegovim povzročiteljem. Ali sklicevati se hočem na neko silno poučno publikacijo rojaka našega v daljni Ameriki. Mlad diplomatski uradnik, avstro-ogrski podkonzul v Chicagu, dr. H. Schwegel, je objavil letos prevažno razpravo pod naslovom: „Die Einwanderung in die Vereinigten Staaten von Nordamerika mit besonderer Rücksicht auf die österreich-ungarische Auswanderung“. Vzorna ta znanstvena študija obsega poleg besedila 21 statističnih tabel, izmed katerih navajam le one, ki razkazujejo razmerje analfabetov med izseljenci različnih narodnosti. In tu mora domačinu uprav rdečica sramote oblititi lice, ako v XI. tabeli čita, da je med Finci z ruskega severa, ki so se izselili v Zjedružene države, bil le 1% ljudi nevedskih branja in pisanja, med Čehi le 1,2%, med Madžari le 9,5%, celo med teptanimi ogrskimi Slovaki le 19,3%, dočim se je med Hrvatimi in Slovenci, katera uradna statistika severoameriške ljud-

vlade skupno obravnava, naštel celih 33,7% analfabetov. Izrecno konstatujem, da so se pri tem številjenju upoštevale le osebe, stare nad 15 let! Ker je pa obče znano, da na Hrvaškem bolje in uspešneje skrbe za ljudsko šolsko omiko, primorani smo do žalostnega sklepa, da je l. 1903 — kajti številke veljajo za dobo od 1. julija 1902 do 30. junija 1903 — med onimi mnogimi tisoči slovenskih, večinoma kranjskih rojakov, katere je kruta beda preguala iz rodne zemlje preke svetovnega morja v daljno Ameriko, bila več nego tretjina nenka branju in pisanju. Nasprotno tem številkam bi se skoraj moralo vzklizniti: Blažena novodobna šola, kje so tvoji plodovi?!

Rdečica jeze mora pograbititi vsakega spodobnega človeka, ko prečita to gorostasno neumnost. To je ali največja klerikalna infamija, katero si more človek misliti, ali pa dokaz da je naduti Šuklje tako opešal na duhu, da je postal stupiden. Po eni strani vpijejo klerikalni grobokopi, da so za narodno prosveto in varuhi narodne blaginje, po drugi strani bijejo s poleni resnici v obraz, grdiijo šolo in učiteljstvo ter lažejo in zavijajo vse na prav podli način, samo da bi prepričali javno mnenje, da sedanja šola ni za nič. Tem hinavcem in zavijalcem resnice ni nič znano, da je še zdaj pri nas, posebno v Istri in tudi na Hrvaškem jako mnogo krajev, kjer še nobene šole ni. Oni nočejo nič vedeti, da je tudi premnog kraj izven šolskih okolišev nad 4 km daljave, da otroci radi prevelike oddaljenosti ne morejo pohajati šole. Ravno tako jim ni nič znano, da precej prvo leto, 1867. leta, niso bile na mah ustanovljene povsod šole, ampak se je to vršilo polagoma, in da tisti analfabeti, kateri niso mogli oziroma niso bili primorani hoditi v šolo, živijo še danes v obilnem številu doma in v tujini. Mi smo še zelo daleč za Švedo in Finci, ker tam so potujoči učitelji radi raztresenih bivališč in ostrega podnebja. Vse analfabete naše dežele, kakor Istre in Hrvatske, kateri niso imeli priložnosti hoditi v šolo, prišteva klerikalizem iz same hudobije, zavisti in sovraštva novodobni šoli.

To Šukljejevo dokazovanje je naravnost škandalozno. Trditvi starega aligatorja, da na Hrvaškem bolje in uspešneje skrbe za ljudsko šolsko omiko, se morajo resni ljudje le smejeti. Šuklje je v svojih člankih dokazal, da o kranjskem ljudskem šolstvu nišesar ne razume; potrjuje mu s tem, da ume o hrvatskem ljudskem šolstvu še veliko manj. Žalostna resnica je namreč, da je še dandanes na Hrvaškem polovica vsega prebivalstva čitanja ne zmožna.

Ne tajimo, da je tudi pri nas dosti ljudi, ki jih moramo šteti med analfabete, dasi so hodili nekaj časa v šolo. A tega je šola tako malo kriva, kakor aligator Šuklje. Krivda tiči v tem, ker je v posameznih šolah preveč otrok, ker je obisk nereden, ker se sistematično opušta siljenje staršev, da morajo otroke v šolo pošiljati, ker ni nadaljevalnih tečajev, tako da otrok od 14 oziroma 12 leta sploh nič več ne čita, ker duhovščina z veliko vneto odvrča mladino, da bi se po zvršeni šoli sama dalje izobraževala. To so vzroki da toliko zlasti manj nadarjenih otrok še to v nekaj letih pozabi, česar so se v šoli naučili.

Sicer je pa prav bedasto, če hoče Šuklje iz števila analfabetov med izseljenci sklepati na splošno omiko na Kranjskem. Kdo pa se največ izseljuje v Ameriko, kateremu sloju pripadajo izseljenci? Največ je med njimi kmetkega proletarijata. Izseljenci pripadajo z velike večine tisti plasti kmetkega prebivalstva, ki stoji na najnižji stopnji omike.

Pa denimo, da je med izseljenci res toliko analfabetov kakor navaja Šuklje! Kaj dokazuje to? To je očiten dokaz, da šolska omika daje človeku obilo moči za življenski boj, da tisti, ki so bili deležni šolske omike, lahko doma ostajajo in si doma služijo kruha, med tem ko morajo analfabetje iti za kulije v ameriške rudokope opravljati najnižje posle, ker

nimajo dosti omike, da bi mogli doma ishajati.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Ves svet se sedaj zanima za usodo ruske trdnjave Port Artur. Nekateri ji prerokujejo še dolgo življenje, mnogo jih je celo, ki sploh ne verjamejo, da bi jo mogli zavzeti Japonci, drugi pa zopet z vso gotovostjo zatrjujejo — in teh je pretežna večina — da je padec Port Arturja le vprašanje nekaj dni, ali kveđjemu enega tedna.

Kdo da bo končno zadel pravo, se sedaj še pač ne da povedati, to pa je gotovo, da bo Port Artur Japonci še stal mnogo ogromnih žrtev, predno ga bodo dobili v svoje roke.

V tem oziru je velezanimiva razprava v listu »Novoje Vremja«; pisatelj dotične razprave sklepa na podlagi dat o obleganju Karsa in Plevne o žrtvah, ki jih bo na obeh straneh terjal Port Artur, predno bo padel.

Pri navalu na Kars l. 1855. so imeli Turki v trdnjavi 16.000 mož, oblegajoči Rusi pa 19.000 mož. Pri naskoku na trdnjavo so Rusi izgubili 6500 mož, torej 35 odstotkov, Turki pa samo 9 odstotkov, to je 1400 mož. Ko so Rusi l. 1877. oblegali Plevno, jo je branilo 17.000 Turkov. Prvič so Rusi naskočili Plevno samo z 8000 možmi, a so izgubili pri tem 33% svojega moštva. Pri drugem naskoku je izgubila ruska armada izmed 32.000 8000 vojakov, to je 25 odstotkov, dočim so Turki izgubili od svoje posadke 21.000 mož samo 1200 vojakov, torej samo 6%. Pri tretjem navalu je štela ruska armada 80.000 mož; od teh jih je padlo 16.000 ali 20 odstotkov, dočim je turška posadka 30.000 mož izgubila samo 4000 mož ali 13 odstotkov.

Iz teh podatkov je razvidno, da znašajo pri obleganju izgube napa-

dajoče stranke 33 do 20 odstotkov, izgube obleganca pa samo 6 do 13 odstotkov.

Preidimo sedaj od teorije na prakso!

Ruska posadka v Port Arturju šteje najmanj 30.000 mož, oblegajoča japonska armada pa, kakor se zatrjuje, 100.000 mož.

Nastane sedaj vprašanje, koliko bodo znašale izgube na obeh straneh v boju za Port Artur pri takšnem razmerju sil, kakor smo je gori navedli?

Ako vzamemo za temelj računov številke, ki jih je podalo obleganje Plevne, moramo z gotovostjo sklepati, da so Japonci izgubili pri prvem splošnem naskoku na Port Artur, ki se je pričel 15. t. m., 20 odstotkov od svojih 100.000 mož, to je 20.000. Pri ruski posadki se mora računati 13 odstotkov, kar da od 30.000 mož 4000.

Pri drugem naskoku bodo napadalcu imeli samo še 80.000 mož, izmed katerih bodo izgubili najmanj 20%, to je 16.000 mož. Portarturška posadka 26.000 mož pa lahko izgubi 11%, ali 3000 mož. Pri tretjem navalu bo imel sovražnik samo še 64.000 mož, izmed katerih pa lahko izgubi najmanj 23%, ali 15.000 mož, branitelj pa 8%, to je od 23.000 mož 2000. Pri četrtem naskoku bo napadalec razpolagal samo z 49.000 možmi in se lahko vzame, da bo izgubil pri tem 33% svojega moštva. Pri drugem naskoku je izgubila ruska armada izmed 32.000 8000 vojakov, to je 25 odstotkov, dočim so Turki izgubili od svoje posadke 21.000 mož samo 1200 vojakov, torej samo 6%. Pri tretjem navalu je štela ruska armada 80.000 mož; od teh jih je padlo 16.000 ali 20 odstotkov, dočim je turška posadka 30.000 mož izgubila samo 4000 mož ali 13 odstotkov.

Iz teh podatkov se dá sklepati, da bodo Japonci pri štirih splošnih naskokih izgubili najmanj 65.000 mož, dočim jih bo portarturška posadka izgubila samo okoli 10.000. Po štirih navalih bo še prvotna ruska posadka 30.000 mož štela 20.000 mož, dočim se bo japonska oblegajoča armada prvotnih 100.000 vojakov skrčila na 35.000 mož.

LISTEK.

Na Visokem Obiru.

Očrtal prof. Jos. Wester.

Popotnik, ki si prišel iz Kranjske črez Jezerko, ne zamudi prilike, da obišče enega najimennejših razglednih vrhov, Visoki Obir! Če ni že drugih užikov in drugih vtiskov ne bi nudila Koroška, bil bi zadovoljen in vesel samo tega, da sem prebil čaroben večer in bajno noč in nebeško lepo jutro na Obiru. Saj poznaš ta vrh. Ob jasnih dnevih ga lahko zreš s Šmarne gore, z Ljubljanskega gradu, celo z nižjih postajank vidiš koničasto glavo tega koroškega čuvarja.

Počitniške muhe so me gnale iz zapuščene Ljubljane. Tja gor po Koki sem jo mahnil z namenom, da si ogledam žitje in bitje naših bratov onkraj Karavank. Šel sem skozi »poščeno« Jezerko, v Beli sem se napil slatine, v Železni Kapli na Gregorovini pa prenočil in se okrepil za pot na Ojsterc. (Tako imenujejo domačini Slovenci to goro; Nemci sami si niso na jasnem, eni

pravijo: die Hochobir, drugi zopet d e r Hochobir.)

Bilo je 4. avgusta. Silno je pripekalo solnce. Prav planinsko vroče je bilo v Kapli, ko sem se o pol dveh popoldne odpravil na strmo pot. Palico krivuljo v roki, črez ramena nahrbtnik, v njem pa poleg navadnih popotnih potrebščin kos sira in kruha — tako sem korakal ob Obirščici v zahodni smeri od Kaple. Krašna pot je to, slina naši skozi Vintgar, samo da je Obirska soteska daljša, — eno uro hoda imaš skozi njo —, da je voda Obirščica še bolj divja ko Radovna, zato pa nima tiste prozorne čistote, pač pa se menjava po okolici, skozi katero divja. Tu se peni ko gorko mleko v kablci pod kravjim vimenom, tam je zopet blede siva, tu smaragdno zelena, tam skoro vijnjeva. Pot je mestoma kaj drzno speljana ob desnem nje bregu, široka dovolj, da se lahko pelje z vozom po soteski. Celo pot nisem srečal človeka, pa ga tudi nisem pogrešal. Sam uživaj naravne krasote, ne da bi te kdo motil z vzkliki: Kako krašno, divno, interesantno, romantično! Komur je treba izpodbude, da bi pojmil in čutil kra-

soto v naravi, ta je ne bo nikdar užival.

Voda divja poleg mene, buta ob skale, se peni, niže doli se zopet mirno raztaka, jaz pa korakam dalje, kar zagledam visoko gori na rebri cerkveni stolp. Pogledam na špeci-alno karto, vidim, da je tam gori selo Obirsko. To podobirsko vas bi rad ogledal; a poti ni videti do nje od te strani. Povprašam pri razdrapani koči starca, kod da pelje pot navzgor, in uslužno mi pokaže strmo stezo. Krenem po njej navzgor, dasi ni markirana. Mislil sem si, da se bo z Obirskega že na kak način prišlo na Obir; zato sem brez pomisleka dvigal kolena, da so se skoro dotikala brade. Hitro sem hotel biti pri cerkvi obirski, pol ure sem lezel navzgor, od 655 m do 893 m višine. Ogledam si farno cerkev, ki bi se ž njo lahko merila po velikosti, vnanosti in notranjosti vsaka kranjska podružnica, preberem nekaj nagrobnih spominkov (tu so še vsi slovenski), ura pa je kazala polštirih. Grem k najednejši hiši v vasi, da bi »pobaral« za pot. Malo ščene pred hišo je zabevskalo in prikaže se dekljč, katerega povprašam, kod

da pelje pot na Ojsterc. »Bitte, entschuldigen vielmals, ich verstehe noch kein Wort slovenisch, bin erst einige Wochen hier, mi odvrne deklica na moje vprašanje. No, mislil sem si svoje o njeni brihtnosti, če se v nekaj tednih ni naučila nobene slovensko besede, bivajoča med Slovenci, vendar je nisem hotel žaliti, ker me je tako dostojno prosila oprostive in sem ponovil svoje vprašanje po nemško. Ha, zdaj ji je pa šel jeziček in še teta njena je prišla na prag. In pokazali sta mi glavno smer poti, več nista vedeli.

Pridem mimo zašve gostilne. Hoteč se odčezati zahtevam piva, a ženica se obregne, češ da imajo pivo samo po zimi. Čudni običaji so tu na Obirskem, sem si mislil in odšel, ne da bi bil kaj pil. Hodim in hodim po pokazani mi poti, a nikjer ne zasledim rdečega znamenja. Ako bi bil šel dalje po obirski soteski, kjer je pot vseskoz rdeče markirana in bi bil pri Slatini zavil proti Obiru, bi stopal ves čas po varni poti, ne da bi mi bilo kje zaiti. Zdalj pa sem hodil za nosom, na srečo, v nadeji, da se vendar kje strne moja pot z rdečo. Hodim skoro

eno uro navkreber, že sem mislil da se mi bo treba vrniti nazaj na Obirsko, da ondi prenočim; solnce so zastirali preteči oblaki. Edino tolažilo mi je bilo, da pot vsaj nazaj poznam, če že ne bo kazalo naprej iti. Na Obiru na prostem prenočiti, brez odeje, brez ogrtača, brez strehe, me pa ni mikalo. Kar me zaščegeta v oči velika rdeča lisa na mecesnovem deblu. Prišel sem na glavno pot, vodečo iz Železne Kaple. Zopet sem bi vesel, lahkkih nog, jasnih misli, in napil sem se studenčnice, da me je v želodcu zeblo.

Pridem do Fladungove koče. Tu so imeli pred nekaj leti rudarji svoje zavetišče; rov, ki pelje v svinčasto skalovje, se še zdaj vidi. Tu se izteka tudi pot iz Obirske soteske; po tej bi bil moral tudi jaz priti semkaj, če bi me ni bila gnala folkloristična radovednost tja gor k obirski cerkvi. Na pragu Fladungove koče je oblastno stal tuj planinec. Vprašam ga, koliko časa da še potrebujem do Rainerjeve koče vrh Obira in ali dobim gori prenočišče; pravi mi, da bospem v dveh urah zlahka na vrh in mi tudi zagotovi, da dobim gorko ležišče. (Dalje prih.)

Te številke kažejo pri vsi svoji netočnosti jasno, da oblegajoča armada, ki hoče trdnjavo vzeti z nasokom, mora v to riskirati ogromne izgube. Iz navedenega pa je tudi razvidno, da poročila o ogromnih japonskih izgubah pri napadih na Port Artur le niso tako pretirana, kakor nekateri listi zatrjujejo.

Ako pa še upoštevamo, da šteje portarturska posadka, kakor naglašajo vsa poročila, ne 30.000, marveč 50.000 mož, je položaj za Ruse v Port Arturu še veliko ugodnejši — subposito seveda, ako imajo dovolj streliva in živil — in v tem slučaju bi se celo upravičeno dalo dvomiti, da bi se sploh Japonci v doglednem času mogli polastiti Port Arturja.

Izpred Port Arturja.

Iz Čifua se poroča, da so Rusi zopet pregnali Japonce s Palingenga, odkoder so japonske baterije že lahko streljale na notranje utrdbe; Japonci so se umaknili do Šušija. Prebivalci portarturski prebivajo sedaj v podzemeljskih hodnikih, ki so popolnoma varni pred bombami. Vest, da skušajo Japonci s sredami volov, ki jih ženo pred sabo, povzročiti, da predčasno eksplodirajo rusko mine, se potrjuje. Teh volov se nato večinoma polaste Rusi in dobe tako prav poseni dovolj svežega mesa. Ti japonski manevri so Rusom, prav dobro došli. Po poročilih iz Rima je general Stesli razdelil posadko v tri oddelke. Eden oddelek se udeležuje aktivnih bojov, drugi se nahaja v rezervi, tretji pa počiva, in sicer je za to določeno 8 ur. Tako ima Stesli vedno dve tretjini svoje posadke na razpolago in je popolnoma prepričan, da bo držal trdnjavo, dokler mu ne pride na pomoč ali Kuropatkinova armada, ali pa baltičsko brodogojstvo.

Iz japonskega vira se poroča, da so Rusi v bojih pred Port Arturjem že izgubili 10.000 mož, dočim bi bili Japonci po istih virih izgubili samo 5000 mož. To je seveda gola laž, ko je vendar dognano, da ima pri obleganju vedno večje izgube napadalec, kakor obleganec. Rusko brzojavno agentstvo pa poroča iz Mukdena, da so Rusi v celem izgubili pred Port Arturjem šele okoli 2500 mož. — Najnovejša poročila o Port Arturju pravi, da so bili Japonci z nova na celi črti z velikanskimi izgubami odhiti izpred trdnjave. Podrobnosti se še ne vedo.

Car Nikolaj generalu Steslju.

Car Nikolaj je poslal generalu Steslju v Port Artur tale brzojavo: V svojem imenu in v imenu vse Rusije Vas prosim, da čestitate portarturski posadki, pomorščakom in prebivalcem na sijajnih uspehih dne 26., 27. in 28. julija. Prepričan sem popolnoma o Vaši krepki volji, ohraniti bojno slavo našega orožja z neomejeno

hrabrostjo. Zahvaljujem se vsem kar najiskreneje; Bog najvišji naj blagoslovi Vaše junaško in požrtvovalno delo in naj ohrani trdnjavo portartursko pred navali ljutega sovražnika! Nikolaj.

Odpotovanje nemškega vojaškega atašeja iz Port Arturja.

Na krovu japonske križarke »Jajejama« je prispele v Tsingtau, kakor poroča Reuterjev urad, nemški vojaški ataše iz Port Arturja — kapitan Hoffmann. Trdnjavo je zapustil na ukaz nemškega cesarja. Iz Port Arturja se je odpeljal na neki kitajski ladji. Japonci so ga pričakovali 30 milj izven Port Arturja.

Japonska admiralska ladja „Mikasa“ — potopljena.

Častniki ruskih ladij, ki so se vrnile v Port Artur, zatrjujejo z vso gotovostjo, da se je v pomorski bitki dne 10. t. m. potopila japonska admiralska ladja »Mikasa«. Ko so Japonci ves svoj ogenj koncentrirali na »Cesareviča«, so Rusi z vso silo jeli streljati na japonsko admiralsko ladjo. Kapitan oklopnice »Retvizan« je streljal na sred japonskega brodogoja in plul naravnost proti »Mikasi«, ki so jo popolnoma obkobile ruske ladje. »Mikasa« je nakrat začela streljati z vsemi topovi, nato se je potopila.

Oklopnica »Mikasa« je bila zgrajena leta 1900, dolga je bila 122 m, široka pa 23 m; obsegala je 15362 ton in imela 60 topov. Njena posadka je štela 740 mož, vozila pa je 18 volov na uro.

Križarki „Novik“ in „Diana“.

Iz Petrograda se poroča: Križarka »Novik« je priplula v rusko pristanišče Korsakovak na otoku Sahalinu, kjer se bo zalozila, s premogom in potem odplula dalje v Vladivostok. Križarka »Diana« pa je dospela v francosko luko Saigon v Cochinchini. Tu se bo preskrbela s premogom in odpluje nato takisto proti Vladivostoku.

Z mandžurskega bojišča.

Po poročilih iz Londona so se Japonci na desnem krilu umaknili 15 milj izpred Liaojanga, dočim prodirajo na levem krilu po dolini reke Liao proti severu.

Reuterjev urad pa javlja iz Tokija: Japonci so 19. t. m. zasedli Anšan. Rusi se umikajo proti Mukdenu. Temu nasproti pa poroča pariški »Matin«: General Kuropatkin je poslal carju Nikolaju brzojavo, v kateri pravi, da se je ruska armada že tako okrepila, da se ji ne bo več treba umikati, marveč da bo lahko že z nado na uspeh nastopila proti Japoncem. Prihodnji teden bodo Rusi stopili že v ofenzivo in vnela se bo odločilna bitka v tej vojni.

Dr Körberjevo potovanje v Galicijo.

Lvov, 21. avgusta. Sedaj prizna tudi glasilo galiških plemičev »Gazeta Narodova«, da ima potovanje dr. Körberja v Galicijo le namen, pridobiti zase gališke poslanec. Dr. Körber si hoče na vsak način osigurati večino v parlamentu za tiste predloge, ki se ne morejo rešiti s § 14. Imenovani list piše, da je vlada mislila pridobiti Poljake s ustanovitvijo poljskih paralel na učiteljski v Tešnu. To pa ne zadostuje, treba je večjih žrtv na vse strani in v vseh ozirih; v ta namen gre dr. Körber v Galicijo, da osebno prouči potrebe Poljakov.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Italijo.

Rim, 21. avgusta. Odposlanci obeh držav pridno sborujejo v Valombrosu. Pogajanja imajo prav ugoden tek, ter se v par dneh doženejo še zadnje točke, tako da se koncem t. m. podpiše ali nova trgovinska pogodba ali pa vsaj provizorij. Italijansko prebivalstvo se prav malo briga za to trgovinsko pogodbo, odkar so se sklenile trgovinske pogodbe z Nemčijo in Švico, ki so za Italijo mnogo večje važnosti.

Zvezno razmerje med Avstrijo in Italijo.

Dunaj, 21. avgusta. Niti v Avstriji niti v Italiji ni nikakega navdušenja več za trozvezo. To dela diplomatičnim voditeljem mnogo skrbi. Vsled tega je baje zopet dogovorjen sestanek med italijanskim ministrom zunanjih zadev Tittonijem in grofom Goluchowskim. Razpravljala bodeta o tem, s čim bi se dalo to zvezno razmerje urediti.

Iz Srbije.

Belgrad, 21. avgusta. Predstojelce kronanje kralja Petra je prineslo velike zmešnjave v deželo. Ljudstvo zahteva, da se kronanje vrši brez vsake potratnosti v Žici, kjer so bili dosedaj srbski vladarji kronani. Tudi se strogo kritikuje, da se ni sklicalo v ta namen skupščine, temuž je ministrski svet sam vse določil ter dovolil 100.000 frankov. Najbolj pa se v kmetakih krogih agituje proti temu da bi prišle h kronanju deputacije iz cele dežele na stroške občin, ki so že itak revne. Med narod se delijo proti temu tiskane okrožnice.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 20. avgusta. Poslanika Avstro-Ogrske in Rusije sta opozorila turško vlado, da je v zmišlju dogovorov v Münstergu zahtevati še po šest častnikov in 11 podčastnikov za macedonsko orožništvo.

Carigrad, 20. avgusta. Da se sultan strinja s preganjanjem Armencev, je pokazal zopet s tem, da je imenoval polkovnika Dželo, ki je

divjal v Bitliu zoper Armence, za brigadnega generala.

Solun, 20. avgusta. Albanci so se začeli opasno gibati, agitacijo vodijo plemiči, med njimi nečak velikega vesirja Ferid paše, mladi Džomil-bog Vlora. Iz Monastira so šle na tri strani velike vojaške ekspedicije po deželi. Povsod so vojaške straže, ki vsakega potnika strogo preiščejo. Albanske plemiče zapirajo brez vzrokov, pišma turška pošta brez izjeme odpira in konfiscira.

Nemški cesar — ruski boter.

Berolin, 21. avgusta. Pruski princ Henrik se je odpeljal v Petrograd, da kumuje namesto cesarja Viljema ruskemu prestolonasledniku Alekseju pri krstu dne 24. t. m. Tudi prinese princ Henrik baje še druge važne misije s berolinskega dvora.

Papež in Francija.

Paris, 21. avgusta. Papež še vedno upa, da mu Francija odpusti njegovo netaktnost. Da bi se Combu prikupil, je poslal francoskim katoličanom okrožnico, v kateri jih poziva, naj se drže navodil, ki jim jih je dal papež Lev XIII. ter naj se ne pridružujejo monarhističnemu gibanju, temuč nejd delujejo kot republikanci na razvoj republike.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 21. avgusta. Včeraj se je odpeljalo iz Hamburga s parnikom zopet 36 častnikov, 943 vojakov in 205 konj v Afriko.

Berolin, 21. avgusta. Prva smaga, ki jo je izvojeval z nemškimi četami general Trotha nad Hereroji, je tudi Nemce stala velikih žrtev. Mrtvih so imeli 26 mož, izmed častnikov jih je pet padlo, pet pa je ranjenih. Več vojakov pa še pogrešajo, ki so bredvomno v surotnosti vstašev, ki postopajo z njimi gotovo kruto. S to zmago pa še vojna davno ni končana ter so smešni hvalospevi nemških listov. Polkovnik Leutwein priznava sam, da vstaši ne odložijo pušk, dokler jim ne smanjka patron, pa še potem se bodo več let bojevali z golim orožjem in zahrbtno.

Dopisi.

Od Sv. Antona v Slov. gor. Imamo kaj čudnega kaplana. Primerjati je kakšnemu srednjeveškemu menihu po svoji agilnosti. Agilen je, to se mu mora priznati, a vsebina te njegove delovnosti zunaj cerkve je pogubonsna. Njegove tendence stremijo za ciljem, da se cela fara v svojem mišljenju in svojem privatnem kretanju podvrže njegovim naziranjem in mišljenju po klerikalnem kopitu, na katerega hoče navaditi vsakega posameznika, bodiši že potem z laskavim obrazom direktno ali indirektno ali celo imperativno na podlagi svoje kaplanske autoritete. Skoraj vse ima pod svojo komando. Celotno njegov nadrejeni predstavljenec je v izbiri najnovejših časopisov kakor Slovenski Štajerc odvisen od svojega kaplana. Kar se ne tiska v

kaki katoliški tiskarni, ima naš kaplan na indeksu. Če se posodi za čitanje kateremu domačemu dijaku »Slovan«, je to velika pregreha, ker se boji, da se nahajajo v njem nage slike. — Z ozirom na to bi bilo slovenskim elikarjem svetovati, da se v prihodnjem z našim kaplanom posvetujejo o svoji stroki in o umetnosti vobče. Imamo tudi kat. bralno društvo, v katerem opravlja kaplan knjižničarjeve posle. In pri tem strmi XX. stoletje! Nobena knjiga, katera ni pisana v strogo katoliškem duhu, se ne sme izposojati iz knjižnice, kajti Antonjevičarji bi se sicer navdahnili liberalnega duha, in potem bi seveda avtoriteti gospoda kaplana odklenkalo. Dva junaka živita v na ši fari, izpostavljeni vsem mukam in pšicam iz klerikalnega tabora, ker čujte, — ker — sta naročena na »Slovenski Narod«. Nobeden izmed njih se seveda ne zmeni za zgovorniško kričanje gosp. kaplana s prižnice proti njegovemu indeksu nedovoljenim časopisom. Skušna pa doseči ta človek svoje namene privatnim potom. In to je neznajčno in povsem absurdno. Upa si namreč ta kaplan poklicati zaročenko enega izmed imenovanih naročnikov »Slovenskega Naroda« k sebi in ji pridiguje tam ves čas, naj skuša ona vplivati na svojega zaročenca, da opusti »Slov. Narod«. In vprašamo Vas gospod kaplan, ali ni naročenje kakšnega časopisa popolnoma privatna stvar, v katero se Vi prav nič nimate mešati, ali to Vaše konkretno agitiranje v ti privatni zadevi ne nasprotuje Kristovim naukom, če tako na indirektn način podkopavate sredo in mir vseh vdanih si sre? In ta Kristusov ali Nekristusov učencev, v resnici pa klerikalni agitator, goji v svoji globoki domisljivosti mnenje, da je le njegovo klerikalno nastopanje po vseh zakonih svetovnega naziranja pravilno. Na podlagi tega stališča govori o ljudeh, kateri se sicer za njegovo strujo ne zmenijo, in zaogledel o njegovih tendencah in neumnosti sploh ne pogovarjajo, da bi menda po njegovem mnenju moral storiti vsak pošten človek, če se hoče takim prištevat, o ljudeh . . . o ljudeh, kateri imajo svoje trdne svetovne nazore za sebe in katerih nikomur ne vsiljujejo, o takih ljudeh govori in maje pomilovalno z roko, češ, da si ti specialno konkretni ljudje ne upajo izraziti javno svojega mnenja in se odločno postaviti na klerikalno ali liberalno stran. Iz tega je prav razvidno, da ta človek noče miru tudi z ljudmi, kateri so sicer za njegovo stvar prav indiferentni, a ne trobijo na ves glas po njegovem taktu. Hočemo vprašati, kdo s svojim mišljenjem bolj očitno nastopa, mi, ali Vi gospod kaplan, kateri si ne upate javno ampak kje v zakotju govoriti s kako žensko, češ, da, kakor se tu pa tam izrazite, Vas lahko sicer kdo živega zanese in ovekoveči v Vašem »intimnem prijatelju Štajercu«, vprašamo, mi ali Vi, kateri imate po fari zahrbtno kakor Japonci v vojski iz svoje veliko obetajoče mladeniške družbe nastavljenen hnavske kavalirje, da Vam poročajo, kod, pri kateri koči in po kom se ugujezdjujejo svobodomiselnih časopisov, da potem dotičnika ali imperativno citirate ali ga velikodušno osebno počastite z obiskom, mu trdno zapoveste, naj uniči vse svoje proste misli in želje in mu kot spokorjenemu grešniku naročite za svoji dve kronci »Naš Dom«. Tako, gospod kaplan, govorili smo ne kot osebni Vaši sovražniki, temveč v osebno obrambo proti javnemu širjenju Vaših privatnih nazorov.

bil jaz namestnik božji, je vpil župnik. Kdo pa si ti?

— Kdo da sem, to vas nič ne briga, je odgovoril Erazem. To vam pa povem: Kdor se povzdiguje in pravi, da je namestnik in pooblaščenec Kristusov, ta ravna napuljeno in prevezetno in daje s tem na znanje, da je, kakor pravi sv. pismo »človek greha« in »sin pogube« in »zopernik, ki se povzdiguje čez vse to, kar se imenuje Bog ali božja služba, tako da sedi v božjem templju kakor Bog«. Od take lažnjive glave se mora po božjem ukazu ločiti vsak pravi kristijan in iti iz Babela, ako neče biti deležen kaznij, ki jih bo poslal Bog nad takega prevzetnika.

Sedaj se pa župnik Kozina ni mogel več premagovati. Srdito je dvignil svojo pest in skočil proti Erazmu, a kmetje so ga ustavili. Med ljudmi je zavrešlo, sto pesti se je dvignilo, krik in vik je zaoril tako, da se je razlegal po vsi Vrhniki, in vse je kazalo, da pride do pretepa vzlic temu, da so Erazem in Magajna, gospa Regina in drugi ljudi mirili. V tem nevarnem trenutku je pribitel sodnik Završan s pripravljenimi trškimi hlapeci in njegovemu nastopu se je posrečilo, pomiriti ljudi in jih pregovoriti, da so se razšli. (Dalje prih.)

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

XII.

(Dalje.)

Erazmov nastop je kapucina tako presenetil, da se iz prva niti ganiti ni mogel. A videvši, kako mu Erazem popokoncava njegove dragocenosti, se je jezno zakadil vanj in cvileče klical:

— Antekrist je prišel! Ljudje kristjanski, pomagajte!

A ker se nobena roka ni ganila, Erazem pa je pahnil kapucina od sebe, je začel suhi možiček še huje vpiti.

— Ti Lucifer, ti Belcebub, ti Iškarjot, ti si tolovaj. Pokrasti mi hoče denar. Ali ne vidite ljudje, da mi hoče ukrasti denar, ki ste ga vi dali za čast božjo, sveti cerkvi Kristusovi.

— Ne imenuj Kristusovega imena po nemarnem, je osorno velel Erazem, Magajna pa je vzel skrinjo, v kateri je bil denar, in jo postavil pred kapucina ter mu rekel:

Tu imaš denar, za katerega si oseleparil to revno in nevedno ljudstvo. Vzemi svoj plen in poberi se od tod.

Med ljudstvom je zdaj nastalo živahno gibanje. Mnogo jih je bilo, ki so se začeli zavzemati za kapucina, že dosti več pa jih je bilo, ki so se

zavzemali za Erazma. Nastal je prepir, vsled katerega so ljudje z vseh strani drveli skupaj, da je bilo okrog kapucinovega štanta naenkrat vse črno ljudstva. Hrup in vik je bil tolik, da je privabil tudi župnika in tolstega kanonika iz zakristije, a položaj je postajal tem resnejši, ker so posamezniki že dvigali pesti. Kapucin je spoznal pretečo nevarnost, vzel skrinjo z denarjem in pobegnil v zakristijo. Na potu je zmerjal in psoval, kar se je dalo, kanonik in župnik, ki sta tekla za njim, pa sta mu pomagala. Nekaj mož je skočilo za njimi, ali Magajna jih jih zadržal.

Erazem je med tem stopil na »štant« in poskusil ljudi pomiriti.

— Nikar se ne jezite, ljudje, da sem naredil konec nevredni kupčiji, je Erazem ogovoril množico. Kapucin je Vašo vernost izkoristil in Vas je go-ljujal. Bog ni dal nikomur pravice, da kupčuje z njegovo milostjo, kakor je delal ta kapucin. Bog odpušča grehe iz milosti, ne pa za denar. Le božja milost nam more odpušiti grehe, ker z deli in z denarjem se Bogu ne more zadostiti. Kristus se je za nas daroval na križu in Kristusova kri nas očiščuje vseh grehov. Samo če verujemo v Kristusa, smo deležni božje milosti. Ali misli kdo, da mar Kristusovo zaslu-

ženje ni bilo popolno in da moramo z denarjem in z deli dopolniti in nadomestiti njegovo daritev in njegovo odrešenje? List Hebrejcem nam priča, da je Kristus z eno daritvijo za vedno popolnil one, ki se po veri v njega posvečujejo. In sv. Janez Evangelist piše: Kri Jezusa Kristusova, sina božjega, očiščuje nas od vseh grehov — On je sprava za grehe naše, pa ne samo za naše, nego tudi za grehe vsega sveta. Če nas je torej Kristusova kri očistila vseh grehov, kakor morete misliti, da vas bo za denar dobljeno odpuščenje še bolj očistilo? Jaz pa vam pravim: Milost božja se ne da ne zasluziti ne kupiti in zato ni nikomur treba hoditi k spovedi in kupovati odpustkov, ni treba hoditi na božja pota niti se postiti. Samo dvoje je potrebno: vere v Jezusa Kristusova in živeti po desetih božjih zapovedih. Če je kdo grešil, mu je greh tudi brez spovedi odpuščen, da le spozna svoj greh ter se ga kesa. Grdo žaljenje Boga pa je, če se duhovniki drznejo, odpuščanje grehov prodajati, in zato storite vedno tako, kakor sem storil jaz danes, če se Vam bližajo farizeji in Vam prodajajo odpuščanje grehov.

Ljudje so tiho poslušali. Bilo je mnogo takih, ki so že poznali te nauke, in ti so Erazmu molče pritrjevali. Ali

bil je tudi dosti takih, ki so prvič slišali te nauke in zdaj niso vedeli, pri čem da so in kaj naj verujejo. Erazem je stopil med te ljudi in jim oznanjene nauke še natančneje razlagal. In ljudje so ga z zanimanjem poslušali tembolj, ker se niso mogli ubraniti vpliva njegove vneme in njegove tople, iz globekega prepričanja in resnične vernosti izvirajoče besede.

Iz zakristije, kjer je bil kapucin skrnil svoj denar, se je čez dlje časa priplazil župnik Kozina. V začetku je od daleč poslušal Erazmove razlage, a ko je spoznal, da podira Erazem stebre njegove veljave in njegovega gospodstva, tedaj ga je obšla nepopisna jeza. Srdito se je zapodil med ljudi in jih podil narazen.

— Spravite se proč, je kričal nad njimi. Niste vredni, da vas solnce obseje. Sram Vas bodi, da poslušate pritepenega človeka, ki obrekuje božje namestnike.

— Bog ne potrebuje nobenih namestnikov, je mirno pripomnil Erazem. Bog je povsod in vedno pričujoč in brani in vlada vse verne kristijane, kakor je rekel: »Kjerkoli dva ali trije vkup pridejo v mojem imenu, ondi sem jaz med njimi« in »Jaz sem pri vas vse dni do konca sveta«

— Kaj ti hočeš zanikati, da bi

Iz Logatca. Naše tamburaško društvo »Sloga« vrlo napreduje. V zadnjem času je pridobilo še dve veselice in prid ubogim pogorelem. Naj bi »Sloga« v tem posnemala i druga društva. Krasen večer in lepo zabavo so nam nudili tamburaši v predvečer cesarjevega rojstnega dne na Kramarjevem vrtu v Dolnjem Logatcu, kjer se je vršil koncert. Okoli 8 ure so prikoračili na vrt in kmalo je zadonela mogočna »vstrijaka« himna, kateri je sledilo še mnogo lepih komadov. Vrt je bil čarobno razsvetljen: nad sto balončiki je razsvetljevalo prostor med kočatimi kostanji. Po koncertu, ki je trajal dve uri, preselilo se je vse v selon hotela »Kramar«, kjer se je kmalu razvila animirana ples. Prvo zaslugo, da je ta veselica tako krasno uspela, imata pač letoviščarja iz Trsta, gospoda Thaler in Notarangelo, ki sta vsa stvar vodila. Sploh nas tujci vsako leto razvesele s kako zabavo. Druga leta so ob takem času na polju prižgali umetni ogenj, letos so pa to iz varstvenih ozirov radi velike suše opustili. Vkljub temu imeli smo tudi zadnji večer mnogo užitka. Omeniti moramo še, da so tamburaši priredili koncert brezplačno. To je bilo tudi popolnoma umestno. Saj se je vršilo vse le v proslavo cesarjevega rojstnega dne in veselica se je vršila sporazumno s tujci. Gospodoma Thalerju in Notarangelu bodi pa na tem mestu izrečena najsrhnejša zahvala za ves njihov trud in delo. Na svidenje drugo leto!

Javen poziv

g. c. kr. prof. Rajku Perušku.

V listku »Slov. Naroda« z naslovom »Od Reke do Senja« pišete med drugim tudi nastopno:

»Ker si tudi olikani Slovenci štejejo v posebno čast svojo nezumno spretnost v uničevanju alkohola, so čisto pripravljene razgrajati ponoči. Celu »dame« se ne stidijo potikati se do polnoči po kavarnah in gostilnah in potem vračati se z glasnim petjem in nebrzdanim krohotanjem v družbi prepitih gospodov domov...«

Ta hudobni napad, je med vsemi Slovenci, ki smo hkratu v Vami bivali v Kraljevi, napravil silno ogorčenje, na Hrvate pa mučen vtis, da menda olikani Slovenec piše tako podlo in lažljivo o svojih rojakih, končno vzbudil še Kraljevičanom bojazen, da se zna pokazati neugodno vpliv na frekvenco gostov. Zato Vas javno pozivljem — in menim, da mi pritrđijo vsi Slovenci, ki so letos bivali v Kraljevi — da po imenih navedete one »olikane«, »prepitate« gospode in one »dame«, katere ste hoteli zadeti s svojim napadom, da moremo ukreniti potrebne korake.

Ivan Kavčnik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. avgusta.

— Pravoslaven duhovnik mudil se je pretekle dni na Hrušici pri Jesenicah. To smo izvedeli iz sobotnega »Slovenca«. Iz srca nam je žali, da nismo poprej vedeli, da pride ta gospod duhovnik na Jesenice, ker nameravamo že dlje časa umakniti se rimskega hujkanju in pristopiti k pravoslavni cerkvi. Vsak, kdor pozna sedanje razmere na Jesenicah, se tudi našemu obupanju ne boče čudil. Rimska duhovščina nas zasleduje na vsak korak, ščuje proti nam, da je groza, nas preklinja in obrekuje do kosti. Mir vam bodi, je rekel nekaj gospod, ali naši gospodje duhovniki nam pravijo »svovraštvo in zdražbe naj bodo med vami«. To je naše veselje in to je veselje »Slovenca«. Mišlili smo poprej večkrat: potrpimo, saj se bodo naveličali hujskati in zmerjati. A žali Bog, vse je zaman. Krvoločna Nerona Zabukovec in Zabret ne mirujeta in tudi ne bosta, dokler bosta na Jesenicah. Ali naj radi teh Jesenice zapustimo? To bi bilo neumno! Tedaj proč od njih in tja, kjer najdemo zopet Izveličarja. Onemu vrlemu pravoslavnemu gospodu duhovniku, kateri morebiti še danes dateč, daleč od nas biva, kličemo: Gospod vrnite se skoro na Jesenice, ako ravno morda nismo vredni, da stopite pod našo streho. Ampak recite nam samo besedo in zopet bodemo v Bogu čeziveli in Vi nas boste rešili tega zemeljskega pogubljenja! Gospod, Anton Bonaventura, kmalu boste uživali sad je-

senišk duhovnikov! Z Bogom! — Obupani jeseniški katoliki!

— Učiteljski dobrotniki. Državni poslanec g. notar Iv. Plančan in slovenski pisatelj g. Ivan Resman sta postala pokrovitelja »Društva za sgradbo učiteljskega konvikta« vsak z 200 kronami; g. dr. Fr. Horvat, a. kr. notar v Idriji g. dr. M. Hudnik in g. dr. Al. Kokalj so pa postali društveni ustanovniki vsak z 10 kronami.

— Tajništvo vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bo delovalo odlej redno vsak dan, izvenem nedelj in praznikov, od 3. do 6. ure popoldne v družbi sobi v »Narodnem domu«. To se nanaša na pristavkom, da se prodaja tam tudi »narodni kolek«.

— Sestanek slovenskih umetnikov bo 24. t. m. v hotelu »Ilirija«. Na tem sestanku se bo poročalo o pripravah za jugoslovansko razstavo in bo izvoliti slovenskega zastopnika za belgajsko jury ter določiti poslovnik za ljubljanske presojevalne odseke.

— Iz Gospiča se nam piše: Družba slovenskih igralcev iz Ljubljane posilja pisatelj Feljtona v »Slov. Narodu« z dne 15. t. m. naj imenoma naznani, kateri trije igralci so v Kraljevi zapustili spomin dolgog, in v čem isti obstoji.

— Sporedi kongressa srbskih zdravnikov in naravoslovcev pod pokroviteljstvom Njega Veličanstva kralja Petra I. v Belgradu od 18. do 22. septembra t. l. 18. (5.) sept. prvi sestanek udeležnikov kongressa, eventualno z rodbinami, ob 8. uri zvečer v »Grand Hotelu«. 19. (6.) sept. dopoldne ob pol 11. uri svečana otvoritev kongressa, popoldne poslovanje sekcij, zvečer svečana predstava v »Narodnem pozorišču«. 20. (7.) sept. dopoldne poslovanje sekcij, popoldne izlet v okolico Belgrada, zvečer koncert. 21. (8.) sept. dopoldne poslovanje sekcij, popoldne poslovanje sekcij Sv zvezi s posetom bolnic, naučnih muzej, kabinetov itd., ob pol 7. uri zaključna skupna seja kongressa, zvečer banket. 22. (9.) sept. izleti z železnico in s parobodom (še se javi zadostno število udeležnikov). — Udeležniki kongressa naj se javijo gosp. Djoki Stanojeviću, profesorju velike škole v Beogradu in naj obenem pošljejo 10 dinarjev za vstopnico. Zastran potovanja in stanovanja bode pripravljali odbor v kratkem vse potrebno objavil.

— Poučno predavanje kranjskih kmetovalcev. Izletniki so dospeli v Lucern, potem ko so si ogledali nekatera gospodarstva ob Curiškem in Čuškem jezeru. Po teh krajih se pečuje gospodarji le s travništvom in živinorejo. Lep dohodek jim daje pa tudi sadjereja, kajti travniki so nasajeni povsod s sadnim drevjem — zlasti s hruškami moštnicami — tako da izgleda cela pokrajina kot en sam sadni vrt. Ob Curiškem jezeru so imeli priliko poučiti se tudi o zglednem tamkajšnjem vinogradništvu in o uspešni organizaciji ondotnih vinogradnikov. Povsod drugod je pa živinoreja v zvezi s pridelovanjem krme glavna panoga, ki daje v mlekarstvu in prodaji lepe plemene živine neusahljiv in prav bogat dohodek. Vzorno in za naše izletnike posebno poučno je skrbno ravnanje z gnojem, ki se lahko povsod opazuje. Danes odidejo izletniki proti Surseeu.

— Na Boh. Bistrici so obč. očetje sklenili naklado na vino, pivo, žganje in meso. Po velikem trudu je primoral vis. deželni odbor občino, da je napravila svetilke po vasi, kar je glede raznih delavcev potrebno. Te svetilke gore včasih ob 6. uri zvečer, to je ob belem dnevu, včasih pa nič. Radi bi davkoplačevalci izvedeli vzrok, da se redno ne prižgo svetilke. To nam bo gosp. Andrečk, župan, gotovo pojasnil.

— V Jesenicah je bilo včeraj naznanjena planinska veselica. — Udeležba ni bila velika; pričakovali so mnogo večje. Iz drugih krajev Gorenjske ni bilo skoro nič gostov. Kranj jih je poslal par, Radovljica skoro nič, Podnart morda tri, Kranjska gora par, pa nekaj posamičnikov iz raznih krajev. Veselilni prostor je bil krasen log ob Savi. Razni paviljoni po vzoru ljubljanske »ljudske veselice« so skrbeli za vsakovrstno pijačo in jedajo. Rodoljubne dame so stregle gostom z veliko vnemo in skrbnostjo. Zadovoljnost na to stran je bila popolna. — Tovarniška godba je pridno sviralale; potrudila se je s slovenskimi skladbami, ali videlo se je, da to ni njen običajni repertoar. Lepaki so poštono nabrali radovedneže iz bolj oddaljenih krajev, ker so menili, da se bodo vozili po pravem — predoru skozi Karavanke. No, lepa je bila misel, aranžovati »predor skozi Karavanke«; skozi ta predor so se pa

pridno vozili. Plačati je bilo le groš v dobrodelne namene. — Prav živahno je bilo srečanje na premnogo dobitke. — Na večer je začelo deževati. — Čistega dohodka za kočjo na Golici najbrže ne bo.

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1) Bernard Smrekar, kajzarja sin v Javorju, je v gostilni Janca Habida v Javorju z odprtim nožem sunil Franceta Janežiča v trebuh in v desno nogo. Preprič se je vnel saradi nekega ubitoga kosarca. Janežič se je jel vsled tega pridušati, naka ga je posestnik Miha Omahan parkrat udaril po glavi, potem ga je pa še obdolženec z nožem napadel. Obsojen je bil na 4 mesece ječe. 2) Janez Potočnik, žegar na Bregu pri Vrhniki, je iz hudobije zagnal skozi zaprti okno stanovanja Neže Kovač robot kamen, ki je priletel v sobo ter Marijo Kovač tako močno zadel v glavo, da je omedlela. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe. 3) France Požanel, gostiški sin v Planini, je iz zaprtega podstrešja Pogorelčeve hiše v Planini vzal kos ustrojene kože, Janezu Sparovcu pa 8 K vredno obleko; iz cerkve Sv. Duha pri Planini je vzel iz nabiralnika 4 K ter iz kapelice pri Planinski gori manjši znesek denarja. Dne 9. rožnika t. l. je vlomil v hišo Urše Štritof, odprl zaklenjeno kamro ter hotel pobrati tam shranjena razna živila, a ga je Ivana Štritof preprečila. Obsojen je bil na 8 mesecev težke, s trdim ležiščem poostrene ječe, potem ga pa oddado v priilno delavnico. 4) Na Vrhjezeru so okoli 11. ure ponoči zapuščali fantje Vragovo gostilno; sadnja med njimi sta bila fanta Matevž Mulec in Janez Febič, katera sta se še malo pred gostilno pomudila. Naenkrat je prišel od nekod France Martinčič, posestnika brat iz Otoka, ter se je jel z navedenima fantoma pripraviti ter je z odprtim nožem dvakrat sunil Mulca in ga na desni roki in na prsih nevarno poškodoval. Obsojen je bil na 6 mesecev težke, s postom poostrene ječe. 5) Janez Poniž iz Idrije je o priliki, ko je ob boleini stregel ravnateljcu Pircu, izmaknil v njegovem stanovanju 20 K gotovine, havelok, kovčeg, sukno in hlače. Obdolženec taji tatvino, a sodišče se je po zasluih priča docela prepričalo o njegovi krivdi. Obsojen je bil na leto dni težke, s trdim ležiščem poostrene ječe. 6) Jožef Miklavčič, 15 let stari posestnikov sin v Zmincu, je bil obtožen, da je proti svojemu očetu zagnal kamen, ki ga je zadel in poškodoval na levih nadlektih in na levem stegnu. Sodišče ga je zatožbe oprostilo.

— Zaklanih je bilo v mestni klavnici ljubljanski od 8. do včeterga 13. t. m. 77 volov, 96 pračičev, 221 telet in 53 koštrunov in kozlov, upeljane ga je pa bilo 639 kg. mesa.

— »Orca djaolo« — **nobena** se bala — so upili včeraj dopoldne v neki trnovski gostilni trije laški zidarji. Drugi gosti so bili sicer mirni, toda ker je laška kri postajala le vedno bolj vroča in se je bilo bati, da bi se ne bili katerega dejansko lotili, jih je gostilničar postavil pod kap. To je vroče Lahe tako razljutilo, da so čakali na cesti toliko časa, da je prišel ven prvi gost v osebi Jak. Gruma, katerega so meni nič, tebi nič vrgli na tla in ga tako pretepavali, da so ga močno poškodovali. Gruma je prepeljal izvoždek domov, Laha Umberto Lavagnolo, ki je bil izmed vseh najhujši, je pa stražnik spremil v zapor. Lavagnolo je sicer kislega obraza zatrljal, da »Dio mio, ješt nisem tako mišlil«, vendar boče pa moral nekoliko časa presedeti v zaporu.

— Brezskrbna mati je kuharica Katarina Lovčičeva iz Dobrunj, ki je bivala dlje časa v Trstu, sedaj pa prišla s svojo 7letno hčerko v Ljubljano. Sama je stanovala par dni v zavodu »Sv. Marte«, hčerko pa je imela pri neki drugi stranki. Ko je odšla iz zavoda, sta hčerko pripeljala tja dva dečka z naznanilom, da jo naj le pridrže, češ, mati že pride ponjo. Toda matere ni več nazaj in ubogo otroče, ki je baje zelo zamerjeno, je sedaj prepuščeno na milost in nemilost drugim ljudem.

— Zila počila je na nogi včeraj g. Franu Vrhovec, posestniku iz Spodnje Šiške št. 47 ob pol 12. dopoldne na Franciškanskem mostu. G. Vrhovec se je takoj prijel za nogo in kri toliko časa zadrževal, da so prišli na pomoč drugi ljudje. Ker je bila nevarnost, da mu oteče kri, so ga pripeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Gospod Vrhovec je prevzel predsedstvo za veselico, ki se ima vršiti dne 28. t. m. v Spodnji Šiški na korist družbe sv. Cirila in Metoda in je le želeti, da bi dotlej okrevale.

— Konja splašila sta se bila v soboto Martinu Pircu, posestniku iz Matenje vasi, ko je peljal s praznim vozom po Gruberjevi cesti navzdol. Konja sta se bila od voza str-

gala in je enega ustavil Sarcov hlapec Fran Romšgar pred Rastoharjevo hišo, drugi je dirjal po Karolinški zemlji, kjer so ga tudi ustavili ljudje. Nesreče se ni zgodilo nobene, kakor da se je pri neki hiši nekoliko poškodoval sid,

— Nepošten vajenec. Pekovski mojster Ivan Godec, stanujoč na Tršaški cesti, je že dlje časa opazoval, da mu zmanjkuje m. ke, masla in kruha, ne da bi se mu bilo posrečilo dobiti tatu. Pred kratkim mu je bilo zmanjkalo iz okna 2½ kg masla in ker ni bilo v obližu drugega šlovaka kakor njegov vajenec Jožef Brglez, se mu je takoj obudil sum, da je tat med domačini in ga je od istega časa strogo nadzoroval. V soboto zvečer je pa Godec Brgleza zasačil in flagranti, ko je nesel ukradeno moko in ga isročil policiji. Brglez je zalagal tudi svojega brata, ki je delavec pri zidarjih, vsak dan s kruhom. Tudi ta je bil aretovan. Vajenec je povedal, da je ukradene reči prodajal rasnim strankam in denar zapravljaj.

— Noč ga je vzela. Polikarpo Sposito je bil za vratarja v nekem tukajšnjem hotelu in ker ni mogel ishajati s svojim zaslučkom, ki je bil zelo dober, si je tudi zadel izposojevati denar pri strankah in tudi je jemal pri rasnih trgovcih blago na upanje. Žena njegova tudi ni bila zadovoljna z vsako »sunjo« in je nosila le svilnato obleko. Sposito je uvidel, da tako ne more iti dalje in je popustil službo ter šel baje v Pariz »se učiti francoščine«. Upniki so ga v soboto pričakovali na kolodvoru, toda Sposito je bil že preje odkuril. Sposito je rodom Tržačan, a pristojen v Stabbio di Pompei (Neapelj).

— Obstrelil je dne 25. t. m. kolarski pomočnik Fran Petkovič na dvorišču hiše št. 5 na Rimski cesti Marijo Balohovo, služkinjo v isti hiši, ko je s flobert puško streljal vrabe. Zadel jo je v stegno in so je morali na zdravnikovo odredbo prepeljati v deželno bolnišnico.

— Voz z deskami se je zvrnil v soboto hlapcu Francetu Oražnu, ko jih je peljal iz Karlovske ceste v Tesarske ulice. Nesreča se ni zgodila nobena, pač pa je bil nekaj časa oviran promet.

— Po piščancih je zadobil skomine v soboto ponoči neki dobroživček in jih šel iskat na dvorišče g. Valentina Accetta na Trnovskem pristanu št. 14. Posrečilo se mu jih je izvohati in jih je odnesel za 13 K.

— Z dvema vojaškima vlakoma se je včeraj pripeljalo v Ljubljano 1600 domobrancev iz Trata in Gorice, kateri so se od tu odpeljali na Gorenjsko k vojaškim vajam.

— Tatvina. Včeraj je bila v vojaškem kopališču Stanislavu Gostiču, pomožnemu uradniku, med tem ko se je kopal, iz obleke ukradena srebrna žepna ura z verižico, vredna 24 kron.

— Strel. V soboto ponoči ob 1/1. je na Francovem nabrežju nekdo ustrelil s samokresom iz neznanu kakšnega povoda.

— Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo petindvajset Hrvatov iz Zagreba v Hrušico. — 5 Hrvatov je šlo z Reke v Heb. — 10 Makedoncev z Reke v Hrušico.

* Najnovejše novice. — Lastnega očeta umoril. V Izlamu pri Novem gradu (Dalmacija) sta se pripravila in končno pretepala Ivan Restan in njegov 23letni sin. Ker je bil oče močnejši, je sina prevladal ter pretepel, kar je sina tako razgotilo, da je potegnul nož ter očetu preperal trebuh.

— Tirolski namestnik baron Schwarzenau baje kmalu odstopi. Za naslednika dobi ali predsednika višjega sodišča barona Calla ali pa šlezjskega dež. predsednika grofa Thuna.

— Izvoz živinske klaje prepove najbrže tudi bosanska vlada. Rumunska vlada je žezdala tako prepoved.

— Nesrečni snubači. Marokanski pretendent je poslal 83 jezdecev k Kaid Amadi snubit lepo hčer. Kaid pa je ponoči vseh 83 snubačev pomoril.

— Hud ciklon je obiskal St. Louis, kjer imajo ravno svetovno razstavo. Razni predmeti, ki jih je vihar nosil po zraku, so ubili dve osebi, veliko ljudi pa ranili.

— Velik požar je bil v Madaru pri Komornu. Zgorelo je 260 hiš in 400 gospodarskih poslopij. Tudi tri osebe so ostale v ognju.

* Neumna svetnica. Ne daleč od New Yorka ob Hudsonu, v countyju Westchester, se je pojavila vrsta takozvanih pobožnih ljudi, kateri so ustanovili društvo »Sabbath Observance League« s sedežem v Mount Vernonu. Družba agitira za izdajo lokalnega zakona, kateri naj bi prepovedal vse nedeljske zabave. Na čelu tozadavnega gibanja je neka

Miss Pearson. Pri katerem pikniku ali plesu so imenovani Miss dokazali, da je zrela za samostan?

* Maščevanje ostavljeno. V Sipetu pri Temešvaru je živel okrožni zdravnik dr. Neukov s 37-letno ločeno ženo Sebu. Nedavno je zdravnik svoji priležnici naznanil, da mora do 15. avgusta zapustiti njegovo hišo, ker se namerava oženiti. To je priležnico tako razburilo, da je zgrabila revolver ter zdravnika s štirimi strelji usmrtila.

Književnost.

— Rizzijeve poezije. Znani koroški pesnik Rizz, ki je kot netjak bivšega ljubljanskega župana Hradetskega studiral v Ljubljani, je bil prijatelj Prešernov in je tudi mnogo Prešernovih pesmi preložil na nemški jezik. Zdaj izidejo Rizzijeve poezije v jako lepi opremi in se tiskajo pri Henriku Schlicku v St. Vidu na Koroškem.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj 22. avgusta. Poročilo, da se v kratkem zopet snideta avstrijski in italijanski minister zunanjih del, da se dogovorita glede intervencije na Balkanu ter med Rusijo in Japonsko se v političnih krogih smatra le kot ballon d'essai.

Dunaj 22. avgusta. Poljski listi poročajo, da je bil na transsibirski železnici nekitovorni vlak razstreljen z dinamitom. Atentat je bil naperjen proti ekspresnemu vlaku, ki pa se je slučajno zamudil.

Petrograd 22. avgusta. Morilec Plehveja, Sazonov, je že pred več dnevi umrl v ječi.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 22. avgusta. General Stessel poroča, da so Japonci 15. in 16. naskakovali goro Uglovaže. Vsi naskoki so bili odbiti in so Japonci imeli jako velike izgube. Japonci so v drugič pozvali Stessla, naj kapitulira, kar je ta zopet odklonil. Ruska brzajavna agentura poroča, da so Japonci tudi 19. t. m. naskakovali Port-Artur, a so bili zopet sijajno odbiti.

London 22. avgusta. Tudi včeraj so Japonci z vsemi silami naskočili Port Artur. Preliminirali so, da zavzemo trdnjavo v treh dneh. Japonci so poslali v boj 60.000 mož. Rusi imajo le 23.000 mož, ker je kakih 6000 vojakov v bolnici. Japonski naskok je bil odbit Tukajšnji listi sodijo, da je poskus, zavzeti Port Artur, vzlic ogromni premoči ponesrečil, in da opuste Japonci obleganje in poskusijo z najostrejšo blokado Port Artur izstradati.

London 22. avgusta. Japonci opravičujejo svoje neuspehe pri Port Arturu s tem, da se je zavzele le zakasnilo, ker ne morejo dobiti primerne baze za svojo artiljerijo. V Tokio konfiscira vlada vse liste, ker hoče narodu prikriti poraze pri Port Arturu.

Tokio 22. avgusta. Japonski križarki »Tsihtose« in »Tshusima« sta 20. t. m. zasledila rusko križarko »Novik« pri Korsakovskem na otoku Sahalinu in jo pognali v beg. Poseben uraden komunike pravi, da sta japonski križarki rusko križarko »Novik« potopili.

London 22. avgusta. Iz Sanghaja se poroča, da je neka japonska torpedovka pasirala Vušung, sledila pa ji je neka ameriška torpedovka. Japonska torpedovka je šla v pristan in se vkrcala prav blizu »Askolda«. Koj na to je prišla ameriška torpedovka in se postavila pripravljena na boj tik japonske torpedovke. Kitajski guverner je poklical eno kitajsko in dve ameriški ladji na pomoč, da bi varovale nevtralnost pristana proti Japoncem.

Da se odstrani telesno zaprtje, okrepi želodec in pospeši prebavljanje, — priporočajo znameniti profesorji medicine želodčno tinkturo lekarnarja Plocollia v Ljubljani na Dunajski cesti. 3-12 Zunanja naročila po povzetju 1904

Borzna poročila.
Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 21. avgusta 1904.

Nalozbeni predmeti.	Denar	Blago
4 ¹ / ₂ % majeva renta	99.30	99.60
4 ¹ / ₂ % srebrna renta	100.15	100.35
4 ¹ / ₂ % avstr. krona renta	99.30	99.60
4 ¹ / ₂ % zlata	119.30	119.50
4 ¹ / ₂ % ogrska krona	97.10	97.30
4 ¹ / ₂ % zlata	118.95	119.15
4 ¹ / ₂ % posojilo dežele Kranjske	99.50	101.15
4 ¹ / ₂ % posojilo mesta Spiljet	100.25	101.25
4 ¹ / ₂ % Zader	100.75	101.75
4 ¹ / ₂ % bos.-herc. žel. pos. 1902	100.75	101.75
4 ¹ / ₂ % češka dež. banka k. o.	99.60	100.15
4 ¹ / ₂ % zst. pisma gal. d. hip. b.	99.60	99.90
4 ¹ / ₂ % zst. pisma kom. k. o. z 10% pr.	101.15	102.15
4 ¹ / ₂ % zst. pisma Innerst. hr.	106.35	107.35
4 ¹ / ₂ % „ogrške cen. dež. hr.“	100.10	101.10
4 ¹ / ₂ % z. pis. ogr. hip. ban.	100.10	101.10
4 ¹ / ₂ % obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.10	101.10
4 ¹ / ₂ % obl. češke ind. banke	100.10	101.10
4 ¹ / ₂ % prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	100.10
4 ¹ / ₂ % prior. del. žel.	99.10	100.10
4 ¹ / ₂ % juž. žel. kup. 1/2, 1/4	302.90	304.90
4 ¹ / ₂ % avst. pos. za žel. p. o.	101.15	102.15

Srečke.

Srečke od l. 1854	183	186.40
„ „ 1860 1/2	257	261
„ „ 1864	181.75	183.75
„ tizske	302	312
„ zem. kred. I. omisije	293	302
„ „ II.	268	275
„ ogr. hip. banke	92	95.50
„ srbske & frs. 100	128.40	129.40
„ turške	21	22

Basilika srečko.

Kreditne	480	471.50
Inomoške	77	83
Krakovske	78	83.50
Ljubljanske	67	71
Avst. ruč. križa	53	55.50
Ogr. „ „	89.25	90.25
Rudolfove	87	71
Salcburške	75	79.50
Dunajske kom.	608	618

Delnice.

Južne železnice	87.50	88.50
Državne železnice	629.50	630.50
Avstr.-ogrške bančne delnice	1602	1612
Avstr. kreditne banke	639.50	640.50
Ogrske	752	754
Živnostenske	249.50	250.50
Premogokop v Mostu (Brux)	635	640
Alpinske montan	438	439
Praške žel. ind. dr.	2294	2304
Rima-Murányi	497	498
Trbovlijske prem. družbe	303	306
Avstr. orožne tovr. družbe	482	484
Česke sladkorne družbe	172	174

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 20. avgusta 1904.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K	10.72
Rž „ „ april 1905	50	10.95
Koruza „ „ oktober 1904	50	8.27
Oves „ „ september	50	7.54
Oves „ „ oktober	50	7.32

Meteorološko poročilo.
Ština nad morjem 206.3. Srednji sončni tlak 736.0 mm

Av. g.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	735.9	19.6	brezvetr.	del. oblak.
21.	7. zv.	736.4	15.4	brezvetr.	megla
	2. pop.	735.0	23.2	sl. jug.	del. oblak.
22.	9. zv.	735.3	18.3	sl. svzhod.	nevihta
	7. zv.	733.2	15.7	sl. svzh.	pol. oblak.
	2. pop.	730.8	18.3	sl. jvzhod.	oblačno

Srednja temperatura sobote in nedelje: 18.0° in 20.6°. — normale: 18.4° in 18.3°. — Mokrina v 24 urah: 0.0 mm in 3.6 mm.

Na stanovanje in hrano
se sprejmeta dve deklici.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Gostilna

dobro idoča, v kakem prijaznem trgu ali mestu na Gorenjskem ali na Dolenjskem, se vzame s 1. januarjem 1905 v najem ali na račun. 2349-2

Kdo, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Slepar.

Neki DRAGOMIR NABERGOJ pobira za nas denar, v kar pa ni upravičen. Prosimo svoje odjemalce, naj ga naznanijo, kjer bi se pokazal, najbližnji orožniški postaji.

Ivan Jax in sin v Ljubljani. 3371-1

Učenec

ki je dovršil z dobrim uspehom ljudsko šolo, se sprejme takoj pri trvdki

LEOPOLD JONKO
trgovina z mešanim blagom v BOVCU.

Fotografski aparat

(Handkamera Mars), ki je stal nov 50 K, se proda sedaj za 24 K. Ako ne ugaja, se vzame tekom 8 dni nazaj. 2350-2

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Razglas.

Naznanja se, da hiša v Spodnjih Gorjah h. št. 28 po dom. pri Kodrasu, v kateri je bila dosedaj gostilna in mesarija — ni naprodaj — kakor je bilo v prvem razglasu po pomoti objavljeno.
Prodaja pa se zraven stoječa stara hiša št. 21 z vsem k tej hiši pripadajočim zemljiščem. 2312-3
Natančneje poizve dbe ustmeno pri g. Janezu Silivniku po dom. Čebularju, posestniku v Spod. Gorjah, pisмено pa pri lastnici gospe Mariji Javoršek-ovi v Zgor. Šiški h. št. 70.

Zahvala.

Na bridki izgubi našega iskreno ljubljenega, dragega in nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Franca Julija Fridricha
bivšega tovarnarja in lastnika premogokopov v Libojah in Zabukovcih

izrekamo potrtim srcem tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem, dalje častiti duhovščini, lastnikom zabukovskih premogokopov gospodoma Filipu Sonnenbergu in Ljudevitu Mašku vitezu Bosnadolskemu in sploh vsakemu posamičnemu — za mnogobrojne, od blizu in daleč nam došle dokaze najiskrenejšega sočutja, za darovane krasne vence in častilno spremstvo k zadnjemu počitku, našo globoko čteno in najiskrenejšo zahvalo.

V Mirasanu, dne 16. avgusta 1904. 2369

Globoko žalujoča rodbina.

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIĆ
Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Izvod iz razglasa.

Vsled razpisa odd. 13 št. 1661 od 1. avgusta t. l. si name-rava c. in kr. državno vojno ministrstvo nabaviti

različne oblačilne in opravne predmete za c. in kr. vojsko potom splošne konkurence.

Glede podrobnejših pogojev se opozarja na popolni razglas z zgorajšnjo številko in datumom, priobčen v št 189 od 20. avgusta 1904 tega lista. Ta razglas se tudi lahko pogleda pri intendancijah vojaških krajevnih poveljstev, pri monturnih skladiščih v Brnu, Buda-Pešti, Gradcu, na Dunaju (Kaiserebersdorf), dalje pri vseh trgovskih in obrtniških zbornicah avstr. ogrske monarhije. 2301-1

Sprejemem takoj

črkoslikarskega pomočnika.

Fillip Pristou, črkoslikar
Dunajska cesta 9-11.

Iščem suhega, svetlega prostora

za mizarstvo delavnico.

Ponudbe prosim pod P. F. na uprav. „Slov. Naroda“. 2372-1

Zahvala.

Na bridki izgubi našega iskreno ljubljenega, dragega in nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Franca Julija Fridricha
bivšega tovarnarja in lastnika premogokopov v Libojah in Zabukovcih

izrekamo potrtim srcem tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem, dalje častiti duhovščini, lastnikom zabukovskih premogokopov gospodoma Filipu Sonnenbergu in Ljudevitu Mašku vitezu Bosnadolskemu in sploh vsakemu posamičnemu — za mnogobrojne, od blizu in daleč nam došle dokaze najiskrenejšega sočutja, za darovane krasne vence in častilno spremstvo k zadnjemu počitku, našo globoko čteno in najiskrenejšo zahvalo.

V Mirasanu, dne 16. avgusta 1904. 2369

Globoko žalujoča rodbina.

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIĆ
Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Izvod iz razglasa.

Vsled razpisa odd. 13 št. 1661 od 1. avgusta t. l. si name-rava c. in kr. državno vojno ministrstvo nabaviti

različne oblačilne in opravne predmete za c. in kr. vojsko potom splošne konkurence.

Glede podrobnejših pogojev se opozarja na popolni razglas z zgorajšnjo številko in datumom, priobčen v št 189 od 20. avgusta 1904 tega lista. Ta razglas se tudi lahko pogleda pri intendancijah vojaških krajevnih poveljstev, pri monturnih skladiščih v Brnu, Buda-Pešti, Gradcu, na Dunaju (Kaiserebersdorf), dalje pri vseh trgovskih in obrtniških zbornicah avstr. ogrske monarhije. 2301-1

Zahtevajte cenike

za, po najnovejših predpisih izdelane

šolske zvezke

pri 2375-1

Ivan Bonaču v Ljubljani.

Grenčica
„Florian“
in likér 5-190
„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

Prva hrvatska tovarna
žaluzij, rolet, lesenih in železnih zatvornic za okna in prodajalnice
G. Skrbić
Zagreb, Ilica 40
priporoča 467-17
svoje priznane solidne, točne in cenene proizvode.
Ceniki zastoj in franko.

Anton Mahkota
učitelj
Stanka Mahkota rojena Zarnik
učiteljica
poročena.
Cerklje Zalag
dne 22. avgusta 1904. 2373

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz vovnega reda.

vejaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5 uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Bu- dejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osobni vlak v Podnart Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3 uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lond-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA IZ NOVO MESTU IN V KOČEVJE. Osobni vlaki Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Stražu, Toplice Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne: istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osobni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽ A. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakov) „ljubljana direktni voz I. in II. razr.“ Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Plzen, Budejevica, Solnograd, Linc, Steyr, Paris, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lond-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Lipskega, Prago, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejevica, Linc, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal z Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči osobni vlak s Trbiža od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 33 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osobni vlak z Grosupljeja od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: O 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zveč. O 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Mlad trgovski pomočnik

z dobrimi izpričevali in učencem, oba zmožna obeh deželnih jezikov, se sprejmeta v trgovini z mešanim blagom in deželnimi pridelki 2346-2

Th. Bothe, Račje (Kranichsfeld).

Pripravni prostori

za pisarno ali skladišče se 1878-9 oddajo s 1. avgustom na Mestnem trgu št. 25 v pritličju.

Stenograf

veščega slovenskega in nemškega jezika sprejme takoj v svojo pisarno

dr. Matej Pretner
odvetnik v Trstu 2348 3

Via della Cassa di Risparmio št. 13, II. nad.

Pri svojem odhodu iz Ljubljane v novo domovino se preselno zahvalim vsem znancem in prijateljem na Slovenskem za njihovo pravo slovensko gostoljubnost in prijaznost; obenem pa kličem vsem, od katerih se nisem mogel osebno posloviti, preselno:
Na svidenje in z Bogom!
Ljubljana, 20. avgusta 1904.
Frank Sakser.
2376